

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-09-06

Diarienummer N163-0881/24

Handläggare

Malin Eliasson

Telefon: 031-365 89 06

E-post: malin.eliasson@socialnordost.goteborg.se

Svar på remiss - Motion av Axel Darvik (L) och Eva Flyborg (L) om att införa ett detekteringssystem för att identifiera skjutningar i Göteborg

Förslag till beslut

1. Socialnämnden Nordost avstyrker motionen, men föreslår vidare utredning om det finns fortsatt intresse av systemet efter denna remissrunda.
2. Socialnämnd Nordost översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Axel Darvik (L) och Eva Flyborg (L) har inkommit med motion om att införa ett detekteringssystem så kallat "Shotspotter".

Uppdraget är att Göteborgs Stad utreder vilka ljud och ljus system som är lämpligast för att få exakt detektering av skottlossning samt hur detta kan implementeras i Göteborg på ett sätt som minimalt påverkar den personliga integriteten.

Förvaltningen delar inställningen till att skottlossningar och sprängningar är ett allvarligt problem i Göteborg. Motionens frågeställning tolkas som att det redan planeras för att ett sådant system ska införas. Socialförvaltningen Nordosts bedömning är att motionen skapar frågor som behöver utredas ytterligare, för att därefter besluta om det är lämpligt att ett sådant system införs eller inte. Först efter en sådan utredning kan man svara på vilket ljud och ljus system som är mest lämpligt och hur systemet kan implementeras på ett sätt som minimalt påverkar den personliga integriteten.

Socialnämnden Nordost avstyrker motionen, men föreslår vidare utredning om det finns fortsatt intresse av ett detektionssystem efter denna remissrunda. En sådan utredning bör ske i samråd med polisen och skulle med fördel kunna innehålla en nyttoanalys kopplat till polisens uppdrag. Vidare bör det göras en fördjupad utredning med fokus på informationssäkerhet och dataskyddsförordningen. Det behövs en mer grundlig utredning än vad som varit möjligt att genomföra inom ramen för denna remissrunda.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Shotspotter systemet bedöms vara ett kostsamt system, inte bara på grund av installationskostnader utan också på grund av de löpande kostnaderna för underhåll, utbildning av personal och de operativa utgifterna för att hantera larm. I USA är det ofta Shotspotters egna personal som övervakar systemet och vidarebefordrar larm till polisen, vilket ytterligare ökar kostnaderna. Det är därför viktigt att noggrant överväga vilket typ av system som är mest kostnadseffektivt vid eventuellt införande.

I olika utvärderingar påvisas att resultatet gällande träffsäkerheten varierar, framför allt när det gäller att kunna bekräfta om en skjutning ägt rum eller inte. Över lag verkar dock träffsäkerheten vara hög. Det finns flera studier som påvisar varierat resultat när det gäller huruvida systemet leder till en minskning av skjutningar på sikt och om resultaten kan påverkas av andra brottsförebyggande insatser som sker parallellt. Däribland har en studie som gjorts på Shotspotter påvisat att polisen kom snabbare till platsen och fler bevismaterial kunde säkras, jämfört med larm som inkommit via samtal. Däremot har systemet inte minskat antalet skjutningar och utmynnade inte heller i att fler brott blev uppklarade. Fördelar med systemet är att polisen snabbt kan få information om det sker en skjutning och på så sätt öka möjligheten att snabbt hitta förövare och brottsoffer vilket kan rädda liv. I snitt når larmen polisen 90 sekunder tidigare än vad de skulle gjort utan systemet. Eftersom Socialförvaltning Nordost delar lägesbild med Polisen varannan vecka finns information om de flesta skjutningar som skett under det senaste året, men troligtvis finns det också ett mörkertal.

Utifrån ovanstående är det svårt att i dagsläget uttala sig kring kostanden för ett införande av ett detektionssystem, då det beror på vilket system som kommer användas och vilken myndighet som kommer vara ansvarig för systemet. Då det ska användas av polisen bör det utredas om polisen ska ha hand om systemet. Då studierna visar varierat resultat är det också svårt att veta om kostanden väger upp i form av minskade samhällskostnader. Att utreda motionen ytterligare genom en vidare utredning såsom förvaltningen förordar bör innebära en låg kostnad.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Kommunpolisen uppger att det i vissa områden i Nordost är en låg anmälningsbenägenhet. I områden där det är lågt förtroende för polisen kan systemet bidra till att information trots detta kommer till polisens kännedom. Vidare kan insamlad data hjälpa polisen att förutse sannolikheten för var framtida skjutningar kommer äga rum och insatser kan riktas därefter, vilket kan resultera i ett ökat förtroende för polisen. En annan fördel med systemet är att det även fångar upp skjutningar utan offer, vid provskjutning av vapen eller liknande.

Det behöver tas i beaktning vilken funktion som ska ha ansvaret att snabbt skicka vidare information till polisen. Systemets styrka är att kunna identifiera en skjutning skyndsamt men i majoriteten av länder som använder sig av Shotspotter är det företaget själva som analyserar och skickar vidare information direkt till polisen. I motionen framgår det att

systemet bör byggas upp i samverkan mellan Göteborgs stad och Polismyndigheten. Det är därför viktigt att polisen själva får möjlighet att utreda och analysera nyttan av ett sådant system.

Då det är oklart vilket system som kommer användas kan socialförvaltningen inte uttala sig om risker gällande integritetskränkning i dagsläget. Inte heller hur det kan implementeras på ett sätt som minimalt påverkar den personliga integriteten samt vilket ljud och ljus system som är mest lämpligt. Frågan bör utredas mer grundligt med fokus på dataskydd och informationssäkerhet.

Att utreda motionen ytterligare genom en vidare utredning såsom förvaltningen förordar har ingen påverkan på den sociala dimensionen.

Samverkan

Information har lämnats i Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2024-10-19.

Bilagor

1. Motion av Axel Darvik (L) och Eva Flyborg (L) om att införa ett detekteringssystem för att identifiera skjutningar i Göteborg.

Ärendet

Axel Darvik (L) och Eva Flyborg (L) har inkommit med motion om att införa ett detekteringssystem så kallat "Shotspotter". Yttrandet ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 25 oktober.

Beskrivning av ärendet

Uppdraget är att Göteborgs Stad utreder vilka ljud och ljus system som är lämpligast för att få exakt detektering av skottlossning samt hur detta kan implementeras i Göteborg på ett sätt som minimalt påverkar den personliga integriteten.

Beskrivning av systemet

Shotspotter är ett system som används för att detektera och lokalisera skottlossning i ett specifikt område. Det fungerar genom att använda en serie av sensorer som placeras runt om i ett geografiskt område där skottlossning är vanligt förekommande. Dessa sensorer är utplacerade på tak eller stolpar och är designade för att identifiera ljudet av skott med hjälp av AI.

I dagsläget finns det inga leverantörer i Sverige som tillhandahåller liknade tjänst som Shotspotter. Majoriteten av leverantörer som finns på marknaden är baserade i USA och ett företag i Frankrike.

Andra leverantörer utöver Shotspotter som tillhandahåller likvärdig tjänst är:

- ACOEM Group
- Shooter Detection Systems
- Information Systems Technologies, Inc
- Thales

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltning Nordosts bedömning är att motionen skapar frågeställningar som behöver utredas ytterligare, för att därefter besluta om det är lämpligt att ett sådant system införs eller inte. Först efter en sådan utredning kan man svara på vilket ljud och ljus system som är mest lämpligt och hur systemet kan implementeras på ett sätt som minimalt påverkar den personliga integriteten.

Socialnämnden Nordost avstyrker motionen, men föreslår vidare utredning om det finns fortsatt intresse av ett detektionssystem efter denna remissrunda. En sådan utredning bör ske i samråd med polisen och skulle med fördel kunna innehålla en nyttoanalys kopplat till polisens uppdrag. Vidare bör det göras en fördjupad utredning med fokus på informationssäkerhet och dataskyddsförordningen. Det behövs en mer grundlig utredning än vad som varit möjligt att genomföra inom ramen för denna remissrunda.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Tobias Gröndahl
Avdelningschef

Handling 2024 nr 82

Motion av Axel Darvik (L) och Eva Flyborg (L) om att införa ett detekteringssystem för att identifiera skjutningar i Göteborg

Göteborg har de senaste åren bevitnat en kraftig ökning av skjutningar och sprängningar. Med det ökande antalet skjutningar har även en ökning av dödade och skadade skett, oftast drabbar detta våld personer som är involverade i organiserad brottslighet men vid alla skjutningar finns risken att tredje man blir drabbad. Förutom de direkta skadorna finns den oro och rädsla som sprider sig bland boende i områden med skjutningar.

För att ge en ökad trygghet för boende i Göteborg skulle vi behöva installera ett så kallat "Shotspotter" system. Det är ett system likt det som används vid inbrottslarm och registrerar ljudet av krossat glas men i detta fall registrerar systemet ljudet av skjutningar och triangulerar det för att fastställa plats för skjutningen.

Genom att på sekunder kunna larma om skjutningar och exakt position för dessa kan kommunen larma polis, räddningspersonal samt ordningsvakter till platsen för att påbörja räddningsarbetet, säkra bevis och påbörja jakten på gärningsmannen. Ett sådant system skulle även kunna fungera brottsförebyggande då chansen att gripa gärningspersonen blir större och därigenom skapas en tryggare stad.

För att säkerställa att införandet av ett skottdetekteringssystem som ShotSpotter inte komprometterar invånarnas personliga integritet, måste dataskyddsåtgärder implementeras. Det är viktigt att detekteringssystemet konfigureras så att det endast registrerar och analyserar ljud som är specifikt relaterade till skjutningar och att all data som samlas in hanteras i enlighet med gällande dataskyddslagstiftning, inklusive GDPR. Det bör även upprättas tydliga riktlinjer för hur och när insamlade data får användas, gallringsregler och vem som har tillgång till denna information.

Dessa system har provats på olika platser i världen och tas oftast fram i samarbete mellan staden och polismyndigheter. Då detta system rör sig i skärningspunkten mellan polisiära uppgifter och stadens ansvar för trygghet behöver detta system byggas upp i samverkan mellan Göteborgs stad och Polismyndigheten.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Göteborgs Stad utreder vilka ljud och ljussystem som är lämpligast för att få exakt detektering av skottlossning samt hur detta kan implementeras i Göteborg på ett sätt som minimalt påverkar den personliga integriteten.

Axel Darvik (L)

Eva Flyborg (L)